

Bankacılık Sektöründe Yılın Üçüncü Çeyreğindeki Gelişmeler

16 Kasım 2016

Yılın üçüncü çeyreğinde 15 Temmuz “hain darbe girişiminin” neden olduğu şok ve belirsizlik, finansal sektördeki gelişmelerde de etkili olmuştur. Yılın ilk çeyreğinde yavaşlama eğiliminde olan kredi büyüme hızı, üçüncü çeyrekte yüzde 9’a kadar gerilemiş ve reel bazda durma noktasına gelmiştir. Mevduat ve mevduat dışı kaynaklarda büyüme hızı da yavaşlamıştır.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu verilerine göre¹, Eylül 2016 itibariyle, bankacılık sektörü toplam aktifleri bir önceki yılın aynı ayına göre **yüzde 6** artarak **2,53 trilyon TL** (844 milyar dolar) olmuştur. Kredi ve özkaynaklar; mevduat ve mevduat dışı kaynaklardan daha hızlı büyümüştür. Dış finansman ve mevduat girişindeki yavaşlamaya rağmen, sektör özkaynak artışıyla ekonomiye kredi sağlamaya devam etmiştir. Son bir yıllık dönemde kredilerin üçte birinden fazlası özkaynaklardaki büyümeden gelen kaynakla finanse edilmiştir.

Krediler mevduattan daha hızlı arttı

Toplam krediler bir yıl önceye göre **yüzde 9**, sabit fiyatlarla ise **yüzde 1 oranında** büyüyerek **1,62 trilyon TL** (541 milyar dolar) olmuştur. Krediler toplam aktiflerin **yüzde 64**’lük bölümünü oluşturmuştur.

Toplam mevduat **yüzde 6** oranında artış ile **1,34 trilyon TL** (447 milyar dolar) olmuş, sabit fiyatlarla yüzde 2 oranında azalmıştır. Toplam kaynakların **yüzde 53**’lük bölümünü mevduat oluşturmuştur. Kredi/mevduat oranı 3 puan artarak, yüzde 121 düzeyine yükselmiştir.

Bankacılık Sektörü Seçilmiş Bilanço Kalemleri

Milyar TL	Eyl-15	Haz-16	Eyl-16	Pay	Değişme (yıllık, yüzde)	
					Eyl-16 Nominal	Reel
Likit değerler	395	380	389	15	-2	-8
Menkul değerler	322	331	329	13	2	-5
Krediler ve takipteki alacaklar	1.494	1.583	1.623	64	9	1
Mevduat	1.269	1.312	1.341	53	6	-2
Mevduat dışı kaynaklar	672	667	689	27	2	-5
Özkaynaklar	247	285	293	12	18	10
Toplam aktif/pasif	2.396	2.477	2.534	100	6	-1

TL mevduatın payı yükseldi

TL’sinin dolar karşısında yüzde 1 değer kazandığı Eylül 2015-Eylül 2016 döneminde TL talebindeki artışında olumlu katkısıyla YP mevduatların TL karşılığı **yüzde 7,7** gerilemiştir. Buna karşılık, TL mevduatlar **yüzde 16,4** artmıştır. Böylece TL mevduatların toplam mevduatlar içindeki payı 5 puan artış ile **yüzde 61**’e ulaşmıştır.

¹ Yılın üçüncü çeyreğinde Bank Asya A.Ş.’nin faaliyeti sona ermiştir.

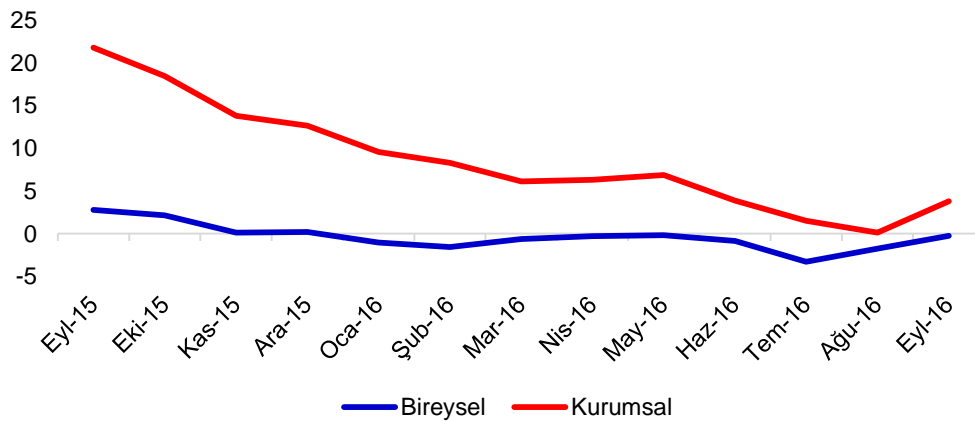
Mevduat dışı kaynaklardaki yavaşlama devam etti

Yıllık bazda **yüzde 2** artan mevduat dışı kaynaklar Eylül 2016 itibariyle **689 milyar TL** (229 milyar dolar) olmuştur. Yabancı para kredi talebinin azalması, mevduat dışı kaynaklardaki yavaşlamanın temel nedeni olmuştur.

Bireysel kredilerdeki artış daha yavaş

Bireysel kredilerin yıllık büyümesi Eylül ayı itibariyle **yüzde 7** seviyesinde gerçekleşmiştir. Bireysel krediler toplam kredilerin **yüzde 27'lik** bölümünü oluşturmaktadır. Kurumsal kredilerdeki yıllık büyüme ise **yüzde 11,3** olmuştur.

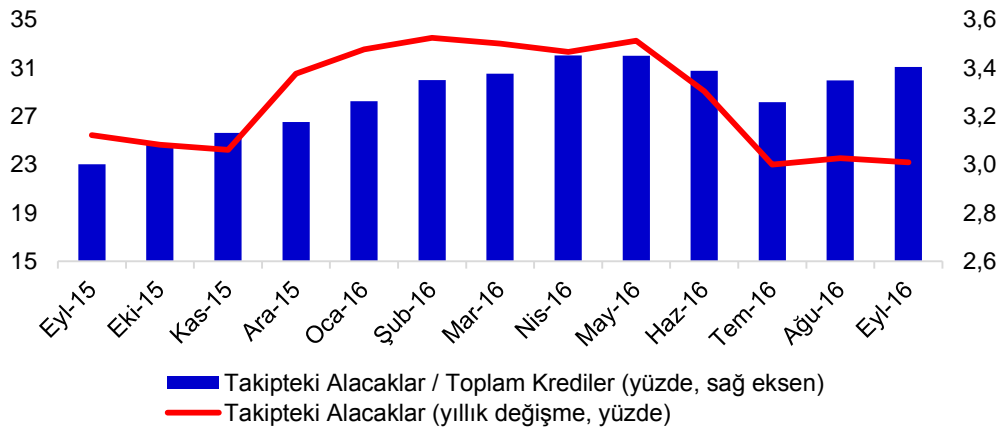
Kredilerin reel büyümesi (yıllık, yüzde)

Tahsili gecikmiş alacak oranı yüzde 3,4 oldu

Tahsili gecikmiş alacaklar, özel karşılık öncesi **yüzde 23**, özel karşılık sonrası **yüzde 10** oranında büyümüştür. Sektör söz konusu alacakların **yüzde 76'lık** bölümüne karşılık ayırmıştır.

Kredi Riski (Takipteki Alacaklar)

Takipteki alacaklar/kredi oranı 2015 yılı Eylül ayında **yüzde 3,0** iken, Eylül 2016'da **yüzde 3,4** olmuştur. Söz konusu oran kurumsal kredilerde **yüzde 2,9** iken bireysel kredilerde özellikle kredi kartlarının etkisiyle **yüzde 4,5** olmuştur.

Net faiz dışı giderler azaldı

2016 yılı Eylül ayı itibariyle faiz gelirleri **yüzde 20**, faiz giderleri ise de **yüzde 22** artmış, net faiz geliri **yüzde 18** artarak **88 milyar TL** olmuştur. Faiz dışı gelirlerdeki artışın etkisiyle net faiz dışı gelir-gider dengesi **yüzde 18'lik** azalma ile **23 milyar TL** olarak gerçekleşmiştir. Faiz dışı gelir gider dengesini etkileyen başlıca gelişmeler, varlık satışları ve genel karşılıkların düşmesi olmuştur. 12 aylık kar hacmi **yüzde 47** artış ile **36 milyar TL** olmuştur.

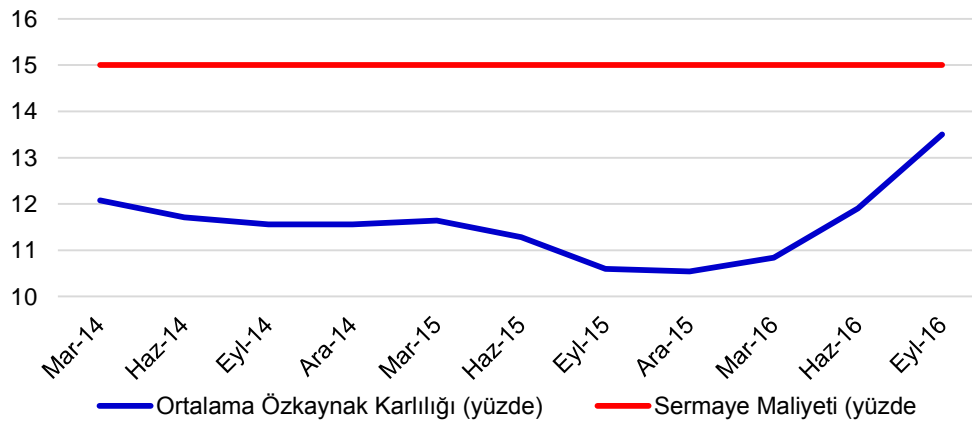
Bankacılık Sektörü Seçilmiş Gelir Tablosu Kalemleri (12 aylık)

Milyar TL	Eyl-15	Eyl-16	Değişme
Faiz gelirleri	156	188	20
Faiz giderleri	82	100	22
Net faiz geliri	75	88	18
Özel karşılıklar	15	20	31
Özel karşılık sonrası net faiz geliri	60	68	15
Faiz dışı gelirler	30	36	23
Operasyon giderleri	58	59	3
Faiz dışı gelir (Net)	-28	-23	-18
Dönem net karı	25	36	47

Özkaynak karlılığı arttı

12 aylık karı baz alan ortalama özkaynak karlılığı² bir önceki yıla göre **2,9 puan** artış ile **yüzde 13,5** olmuştur. Sektörün ortalama özkaynak karlılığı yüzde 15 seviyelerinde tahmin edilen sermaye maliyetinin altında seyretmektedir.

Bankacılık Sektörü Karı

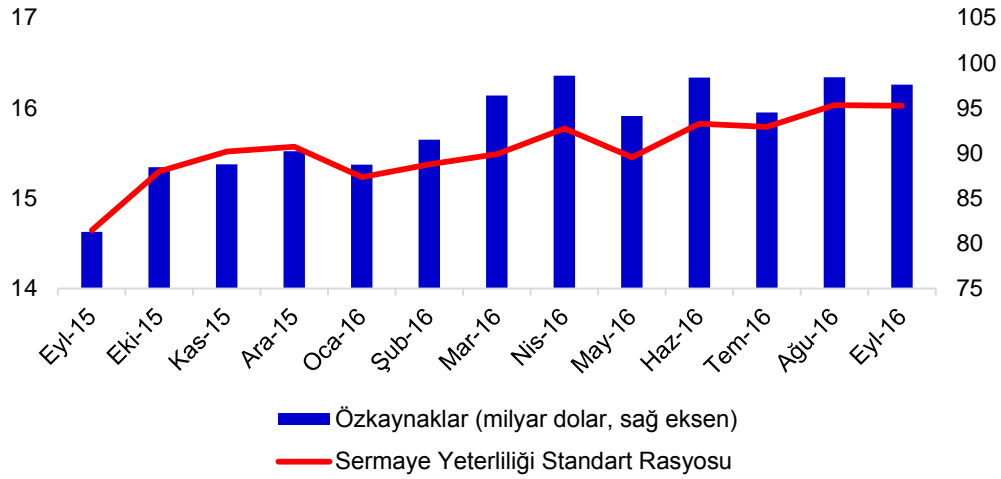

² Ortalama Özkaynak Karlılığı = 12 Aylık Kar / ((Özkaynak dönem başı + Özkaynak dönem sonu) / 2)

Sermaye yeterlilik rasyosu yükseliyor

Bankacılık sektörü toplam özkaynakları Eylül 2016 itibariyle bir önceki yıla göre **yüzde 18** artarak **293 milyar TL** (97,6 milyar dolar) olmuştur. Özkaynaklar dolar bazında **yüzde 20,1** büyümüştür.

Özkaynaklar ve Sermaye Yeterlilik Rasyosu

Sermaye yeterlilik rasyosundaki (SYR) yükseliş trendi yılın üçüncü çeyreğinde de devam etmiş ve Eylül 2016 itibariyle bir önceki çeyreğe göre 0,2 puan artarak **yüzde 16** olmuştur. Çekirdek SYR ise **yüzde 13,8** olmuştur.